

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО - СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

Приета от КС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Хр. Благойчева.)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ОСНОВИ НА ПРАВОТО”;

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство“ (на английски език); ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 1; СЕМЕСТЪР: 2;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц.д-р Андрияна Андреева)

2. ....

(гл. ас. д-р Диана Димитрова)

Ръководител катедра: .....

„Правни науки“ (доц.д-р Андрияна Андреева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната програма е съставена с оглед студентите-икономисти да придобият основни знания по теория на правото, конституционно, административно, гражданско, облигационно, вещно, трудово и наказателно право.

Лекционният курс следва класическата структура на отделните отрасли от националната ни правна система. Знанията се предлагат в логическата им последователност, като правните клонове се обособяват в два дяла - публичноправни и частноправни. По този начин изложението от лекции предоставя фундаментални знания по основни понятия и правни институти от националната ни правна система.

Целта е бъдещите икономисти да знаят същността на основополагащите въпроси на правото, предвид мястото и ролята, която ще заемат и изпълняват в управлението на икономиката в условията на пазарно стопанство.

Очакваните резултати от лекционния курс включват следните параметри: овладяване на основни правни знания, способност за работа с нормативната материя, прилагане на наученото при решаване на правни казуси и формиране на компетенции при прилагане на нормите, свързани с икономическата професия.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ОБЩО УЧЕНИЕ ЗА ПРАВОТО		3	2	
1.1	Възникване и същност на правото. Методи и източници на правото. Система и субекти на правото.			
1.2	Правни отношения. Структура на правоотношението. Субекти. Юридически факти – понятие и видове юридически факти			
1.3	Правни норми -същност, елементи на правната норма. Видове правни норми.			
ТЕМА 2. ОБЩО УЧЕНИЕ ЗА КОНСТИТУЦИЯТА		3	2	
2.1	Конституция – същност и белези. Историческо развитие. Видове конституции.			
2.2	Принципи на конституцията			
ТЕМА 3. ДЪРЖАВНИ ОРГАНИ		3	3	
3.1	Народно събрание - организация и ред на дейност. Правомощия. Видове правни актове			
3.2	Президент - правно положение. Правомощия и актове. Отговорност на президента.			
3.3	Министерски съвет - ред за образуване, състав и срок на правомощия. Актове и отговорност.			
3.4	Конституционен съд - състав, ред на дейност и правомощия. Актове на Конституционния съд.			
3.5	Съдебна власт- система и органи на съдебната власт			
ТЕМА 4. ОСНОВИ НА АДМИНИСТРАТИВНОТО ПРАВО		3	2	
4.1	Административни актове - определение, изисквания за издаване, видове административни актове. Недействителност на административните актове			
4.2	Административни нарушения - определение, обективна и субективна страна на административното нарушение. Субекти на			

	административнонаказателна отговорност. Административни наказания – видове, производство по налагане			
ТЕМА 5. НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО		3	2	
5.1	Общо учение за престъплението. Обективна и субективна страна на престъплението. Обстоятелства, които изключват престъпния характер на деянието			
5.2	Общо учение за наказанието. Цели на наказанието. Наказателноотговорни лица. Видове наказания.			
5.3	Система на престъпленията по НК. Отделни видове престъпления.			
ТЕМА 6. ГРАЖДАНСКО ПРАВО - ОБЩА ЧАСТ		3	2	
6.1	Физически и юридически лица - понятия и белези. Правосубектност на лицата.			
6.2	Правни сделки - характеристика и видове. Недействителност на правната сделка.			
6.3	Представителство и погасителна давност			
ТЕМА 7. ОСНОВИ НА ВЕЩНОТО ПРАВО		3	2	
7.1	Право на собственост - същност и съдържание			
7.2	Основания за придобиване и загубване на правото на собственост. Защита на правото на собственост			
7.3	Форми на собственост - частна и публична. Режим на обектите на държавна и общинска собственост			
ТЕМА 8. ОСНОВИ НА ОБЛИГАЦИОННОТО ПРАВО		3	2	
8.1	Облигационно правоотношение - определение и същност. Основания за възникване. Извъндоговорни основания - непозволено увреждане, неоснователно обогатяване, водене на чужда работа без пълномощие.			
8.2	Общо учение за договорите. Правен режим за сключване на договора.			
ТЕМА 9. ИЗПЪЛНЕНИЕ И НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА		3	2	
9.1	Изпълнение на задълженията. Принципи, страни, предмет, място и време на изпълнението			
9.2	Неизпълнение на задълженията. Виновно неизпълнение - форми и последици. Невиновно неизпълнение на задължението			
9.3	Отговорност на неизпълнение на задължението - обезщетение и неустойки. Граница на отговорността			
ТЕМА 10. ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ВЗЕМАНИЯТА. ПОГАСЯВАНЕ НА ОБЛИГАЦИОННИТЕ ПРАВООТНОШЕНИЯ		3	2	
10.1	Понятие за обезпечаване на вземанията. Видове. Привилегии. Договор за поръчителство. Сключване, права и задължения на страните			
10.2	Залог и ипотека като способи за обезпечаване на вземанията			
10.3	Способи за погасяване на облигационното правоотношение - новация, прихващане, сливане и опрощаване			
ТЕМА 11. ДОГОВОРИ В ОБЛИГАЦИОННОТО ПРАВО		3	2	
11.1	Договор за продажба. Вещно действие на договора. Права и задължения на страните. Отговорност на продавача за недостатъци на вещта			
11.2	Договор за поръчка - определение, права и задължения на страните. Договор за изработка - определение, права и задължения на страните			
11.	Договор за наем - определение, права и задължения на страни-			

3	те. Договор за заем: видове договори. Заем за послужване. Заем за потребление.			
ТЕМА 12. ОСНОВИ НА ТРУДОВОТО ПРАВО		3	2	
12.1	Трудово правоотношение - същност и съдържание. Страни на трудовото правоотношение			
12.2	Прекратяване на трудовите правоотношения - основание и ред			
ТЕМА 13. ТРУДОВ ДОГОВОР		3	1	
13.1	Трудов договор - същност, сключване и елементи			
13.2	Видове трудови договори.			
ТЕМА 14. РАБОТНО ВРЕМЕ, ПОЧИВКИ И ОТПУСКИ		2	1	
14.1	Понятие и видове работно време			
14.2	Почивки и отпуски – същност. Видове отпуск			
ТЕМА 15. ТРУДОВА ДИСЦИПЛИНА И ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ		2	1	
15.1	Понятие за трудова дисциплина и дисциплинарна отговорност. Нарушение на трудовата дисциплина. Видове нарушения			
15.2	Дисциплинарни наказания. Ред за налагане на дисциплинарните наказания.			
ТЕМА 16. ОСНОВИ НА ОСИГУРИТЕЛНОТО ПРАВО		2	1	
16.1	Осигурителни правоотношения - същност, елементи, страни. Видове осигурителни правоотношения			
16.2	Осигурени лица. Осигурители. Осигурителни органи.			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест	2	40
1.2.	Решаване на казуси	2	20
1.3.	Домашна работа - писмена по зададена конкретна задача или казус	1	20
1.4.	Участие в практически мероприятия	1	20
Общо за семестриален контрол:		6	100
2.	Сеснен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	65
Общо за сеснен контрол:		1	
Общо за всички форми на контрол:		7	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Andreeva, A., Dimitrova, D., Principles of law, Science and Economics Publishing House, University of Economics – Varna, 2017
2. Бъчварова, М., Андреева, А., Йолова, Г., Димитрова, Д., Матеева, Ж. Основи на правото. Варна: Наука и икономика, 2019.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Дерменджиев, Ив., Д. Костов, Д. Хрусанов, Административно право на Република България, Обща част, С., 2012.
2. Андреева, А., Г. Йолова, Основи на публичното право, В., Наука и икономика, 2015
3. Лазаров, К. Административно право, С, 2012 г.
4. Друмева, Е. Конституционно право, С., 2012
5. Владимирев, Р. Наказателно право на Република България. Обща част, С., 2012
6. Джеров, Ал. Гражданско право – обща част. ИК“Труд и право“, С., 2012
7. Голева, П. Облигационно право., С., 2015
8. Бъчварова, М. Р. Рачев, Ж. Матеева. Търговско и облигационно право, В. Наука и икономика, 2015
9. Боянов, Г. Вещно право, С., 2014
10. Бъчварова, М., М. Цветковска, Вещно право, Наука и икономика, 2015
11. Мръчков, В., Трудово право, Обща част, С., 2012
12. Андреева, А. Г. Йолова Трудово и осигурително право, Варна, Наука и икономика, 2014
13. Андреева, А. Специфика на новите нормативни решения при договорите за професионална квалификация, Известия, бр.3/2014г., с.30-38
14. Андреева, А., Йолова, Г. Правен режим на почивките и отпуските : Теоретични и практически аспекти. Варна : Наука и икономика, 2018
15. Рачев, Р. Андреева, А., Йолова, Г. Актуални правни аспекти на трудовите договори и свързаните с тях правни институти, В, Наука и икономика, 2017
16. Mateeva, Yuliana, Basis of law, Varna Free Univeristy “Chernorisetz Hrabar”, 2010